N°. 290 — 1860.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI

De prijs dezer Courant is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentiën is 20 cents ... regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

VRIJDAG 7 DECEMBER.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Terwijl het publiek te Parijs, vooral wegens den toon der ministeriele dagbladen, begint te twijfelen of het keizerlijke besluit van 24 November door meer maatregelen van liberale strekking zal worden gevolgd, wordt in de Londensche *Morning Post* beweerd dat zulks van het gedrag der Fransche natie zelve afhankelijk is. » Het kan aan niemand ontgaan — zoo laat zich dat blad uit Parijs schrijven — dat de in andere landen plaats grijpende veranderingen invloed op de staatkunde van het keizerlijke gouvernement uitoefenen. De Keizer heeft niet op demonstratien en op eene krisis gewacht om de natie tot deelneming aan de verantwoordelijkheid voor de leiding der openbare aangelegenheden uit te noodigen. Ter voldoening aan de publieke opinie van Europa heeft hij eenen stap gedaan, welke ten gevolge moet hebben dat hij de grondslagen eener liberale staathuishouding, dat is een verantwoordelijk ministerie en drukpersvrijheid, nader komt.

» In Italie en in Oostenrijk ontwikkelt zich eene nieuwe orde van zaken uit het streven naar volksvrijheid en naar een nationaal gouvernement, en over gansch Europa gaat de adem der vrijheid, leven en beweging wekkende. Dit verschijnsel opmerkende, besloot Keizer Napoleon voor te gaan en den eersten stap te doen. Doch dit besluit legt hij niet ten uitvoer zonder op het volkskarakter en den staat der politieke partijen in zijn land acht te slaan. Hij heeft den grooten hoop der bevolking op zijne zijde, alsmede het leger en den handelsstand; hij heeft van de Fransche natie voor reeds bewezen diensten veel vertrouwen en dank te vorderen; er zijn twee omstandigheden welke krachtig ten zijnen gunste getuigen, namelijk welvaart binnen 's lands en ontzag van het buitenland. Aan den anderen kant zijn er in Frankrijk onderscheiden partijen, welke zich gaarne zouden vereenigen om gezamenlijk den man van 's volks keuze te bestrijden, namelijk Legitimisten, Orleanisten en republikeinen.

» Met dezen staat der zaken volkomen bekend zijnde, tracht de Keizer *trapsgewijze* de wetgevende kamers in de verantwoordelijkheid voor den gang van 's lands zaken te doen deelen. Hij houdt zich zelven de handen vrij tot dat gebleken zal zijn, welke uitwerking de nu aan de beraadslaging der kamers verleende vrijheid zal hebben. Indien de volksafgevaardigden aan het gouvernement de hand reiken, en zich onder hen geene partijzuchtige oppositie tegen personen, maar enkel vaderlandlievende tegenkanting tegen maatregelen van het gouvernement voordoet, dan zullen wij eerlang, dit lijdt geenen twijfel, hier te lande een verantwoordelijk ministerie en drukpersvrijheid hebben. Frankrijk zal in het vervolg, wanneer de kamers weder vergaderen, op de proef gesteld worden; in de aanstaande wetgevende zitting zal het een onderzoek moeten doorstaan om te toonen, hoe ver het voor het genot der vrijheid vatbaar is. . . . .

» Hier te lande zou een souverein, welke het gezag des gouvernements, anders dan trapsgewijze en met omzigtige aarzeling verminderde, onverstandig handelen. In Frankrijk is het gemakkelijk regeringloosheid te weeg te brengen; dat is eene waarheid, welke men buiten 's lands, met name in Engeland, al te ligt uit het oog verliest. Er is in de wereld geen volk moeijelijker te regeren dan het Fransche. Het is des Keizers voornemen, aan Frankrijk, zoo doenlijk, een verantwoordelijk ministerie en eene vrije drukpers te geven; maar hij wil daartoe dan alleen overgaan, wanneer de teekenen der tijden aanduiden, dat zoodanige bewilligingen tijdig en voor de Fransche natie nuttig zijn."

— De *Moniteur de la Flotte*, een half-officieel dagblad van Parijs, berigt dat er den 1sten dezer met het gepantserde fregat *la Gloire* een proeftogt van Toulon naar Nizza is gedaan, om te zien of hetzelve goed zee bouwde, en dat het de proef uitnemend heeft doorgestaan, zijnde er in den bouw van het vaartuig slechts één gebrek van weinig gewigt ontdekt, hetwelk bij het bouwen van nieuwe schepen van die soort vermeden zal worden.

ENGELAND.

In Frankrijk is thans het nieuwe tarief van regten voor den invoer van Engelsche producten vastgesteld, en daarmede is het tusschen Engeland en Frankrijk gesloten handelsverdrag geheel uitgewerkt. De Londensche *Times*, welke vroeger met dat verdrag gansch niet tevreden was, verwacht daarvan nu zeer goede gevolgen voor de twee landen, ofschoon hij de nieuwe bepalingen van het Fransche tarief niet zoo zeer toejuicht als het *Daily News* en andere ministeriele dagbladen van Londen.

» Vroeger hebben wij — zegt de *Times* van eergisteren — van tijd tot tijd ongunstig over het handelsverdrag gesproken; wij wisten dat Engeland zich daarbij geheel in de magt der andere partij had gesteld, en wij waren niet gerust omtrent de wijze waarop die partij van hare magt zou gebruik maken. Doch nu is de onzekerheid ten einde en hebben wij de nadere bepalingen, strekkende tot uitvoering der bij het handelsverdrag aangenomen beginselen, voor ons liggen.

» Wij erkennen ronduit, dat, al geeft de handelsovereenkomst ons niet zoo veel voordeel als sommigen verwachtten, zij ook niet zoo veel gevaar voor ons medebrengt, als anderen vreesden. Wel zijn de in het Fransche tarief gebragte veranderingen, gelijk te verwachten was, veel meer bevorderlijk voor den invoer in Frankrijk van grondstoffen dan van bewerkte artikelen; doch met dat al zijn zij van zulken aard, dat zij ongetwijfeld zullen strekken tot vermeerdering van het handelsverkeer tusschen twee groote naburen, welke zoo lang en zoo noodeloos van elkander vervreemd zijn gehouden. Vergeleken met ons tarief schijnen de nieuwe Fransche invoerregten buitensporig hoog; maar zij kunnen schier als gematigd worden beschouwd in vergelijking met de vroeger daar te lande bestaande regten en verbodsbepalingen. Kortom, er is in Frankrijk eene markt voor onze manufacturen geopend, en men is eenen stap nader gekomen tot de werkelijke wegruiming der slagboomen, welke tusschen de twee landen zijn opgerigt; wij zijn nu op weg om Engeland en Frankrijk ten laatste te maken wat zij altijd hadden behooren te zijn, te weten werkelijk noodzakelijk voor elkanders geluk.

» Wij hebben dit verdrag duur gekocht; maar wij moet erkennen dat wij voor den besteden prijs werkelijk iets van waarde hebben bekomen. In zeer weinig gevallen zijn de nieuwe Fransche invoerregten nog zoo hoog, dat zij als een volstrekt verbod van invoer moeten werken. Er zal alzoo in bijkans alle artikelen van het tarief eenige handel ontstaan; en wanneer die handel eenmaal in het aanzijn is geroepen, zal hij, naar men mag hopen, de banden, waardoor hij nog belemmerd wordt, afwerpen. In Frankrijk is het volk door den invloed van het beschermend stelsel vreesachtig geworden en van vertrouwen op eigen kracht beroofd. Doch beperkte mededinging zal er zelfvertrouwen wekken, en dit zal den wensch naar vrijere mededinging gaande maken. Buitendien zal de groote hoop der bevolking vele benoodigdheden nu in betere qualiteit en tot lageren prijs kunnen bekomen; daardoor zal het begrijpen, wat zijn ware belang bij de vraagstukken rakende de tariefwetgeving is; en zoo zal de terugkeer tot het beschermende stelsel eene onmogelijkheid worden."

DUITSCHLAND.

Het Engelsche kabinet had op zich genomen Pruissen te onderrigten van de stappen, welke de Deensche regering voornemens was te doen tot vereffening der geschillen omtrent de Holsteinsche grondwets-quaestie, en het heeft onlangs eene memorie dienaangaande naar Berlijn gezonden, waarin het de hoop te kennen gaf, dat Pruissen de Deensche voorstellen zou goedkeuren. De Pruissische regering heeft echter in eene aan haren gezant te Londen gerigte depêche geantwoord dat, vermits door die voorstellen het regt der Holsteinsche Stenden tot bewilliging der belastingen nagenoeg opgeheven werd, zij zich buiten staat zag om dezelve goed te keuren.

Het slot dier Pruissische depêche luidt aldus: » Het Kopenhagensche kabinet meent eene schikking ten aanzien van het Holsteinsche vraagstuk te kunnen bevorderen door het aanbieden van eenige concessiën ten aanzien van Sleeswijk. Wij kunnen ons onthouden van het onderzoek der waardij van de voorgestelde maatregelen, want de veronderstelling, waaraan men ze als eene voorwaarde verbindt, is naar onze overtuiging voor den Duitschen Bond volstrekt onaannemelijk. Volgens dezelve zou de Duitsche Bond geenerlei regt hebben om zich met de aangelegenheden van Sleeswijk te bemoeijen. Alle aan dat hertogdom te bewilligen concessiën zouden blootelijk als een uitvloeisel van den vrijen wil der Deensche regering, en niet als eene concessie aan het gezag des Bonds ten aanzien van Sleeswijk beschouwd moeten worden. Dit zal de Bond nooit kunnen toestaan. Het is voorzeker allezins juist en steeds door ons erkend, dat Sleeswijk niet tot den Duitschen Bond behoort en bij gevolg in zoo verre ook niet aan zijn gezag onderworpen is. Maar daarmede blijft het niet te min zeer wel overeen te brengen, dat de Koning van Denemarken als Hertog van Sleeswijk, ter bevordering van de regeling der aanspraken van Holstein, zekere internationale verpligtingen ten opzigte van Sleeswijk heeft aangegaan, en gehouden is dezelve te vervullen. De geest waarin Engeland elders zoo veel malen zijn gewigt heeft doen gelden, waar het er op aankwam een volk tegenover zijne regering regten te doen verkrijgen die vroeger aan hetzelve wettelijk niet toekwamen — de beginselen ten aanzien van de regten des volks, welke nog in de laatste dagen, den 27sten October, ten grondslag gelegd zijn van lord John Russell's depêche aan Sir James Hudson in Turyn, kunnen bij ons geenen twijfel overlaten, dat Groot-Britannie in de Deensch-Duitsche quaestie, waarin het alleen aankomt op de handhaving van aloude en op overeenkomsten gegronde vrijheden der Stenden, niet zal aarzelen zijnen geheelen invloed bij het kabinet van Kopenhagen te doen gelden, ten einde te bewerken dat het regt geëerbiedigd worde."

— Het Badensche regeringsblad maakt eene verordening van den Groot-hertog bekend, waarbij de ministers van justitie en van oorlog gemagtigd worden om aan alle personen, die als deelnemers aan de omwenteling van 1848 en 1849 wegens hoogverraad of oproer tot tuchthuisstraf voor 12 jaren of korter veroordeeld waren en zich door de vlugt aan de straf onttrokken hadden, op hun verzoek, kwijtschelding van die straf en vergunning tot den terugkeer naar het vaderland te verleenen. Omtrent verzoeken om gratie van personen, die tot zwaarder straffen veroordeeld waren, zal in ieder afzonderlijk geval door den Groot-hertog eene beslissing genomen worden.

ITALIE.

Het *Journal de Bruxelles*, hetwelk omtrent de aangelegenheden van den Roomschen Stoel beter onderrigt kan zijn dan andere dagbladen, bevestigt het berigt dat de Paus zeer onlangs van Koning Victor Emanuel en van Keizer Napoleon brieven heeft ontvangen, waarin hem een ruim inkomen, benevens jaargelden voor de kardinalen en het behoud van al de goederen der broederschappen en godsdienstige vereenigingen aangeboden werden, zoo hij het wereldlijke gebied der Kerk afstond. Volgens den berigtgever van het genoemde blad lijdt het geenen twijfel, dat de Heilige Vader al zulke aanbiedingen bestendig zal afwijzen, ten einde te verhoeden dat de Kerk van het burgerlijke gezag afhankelijk worde.

Dit laatste wordt bevestigd door een artikel van het officiele dagblad van Rome van 20 November, waarin verklaard wordt dat er geene onderhandelingen tusschen Sardinie en den Heiligen Stoel zijn aangevangen met het doel om van den laatst gemelde bekrachtiging van de aatstelijk in Italie voorgevallen omkeeringen te verkrijgen.

— *Le Monde*, een katholijk dagblad van Parijs, geeft een met bescheiden gestaafd verhaal van de onderhandeling, welke tusschen het Sardinische gouvernement en den kardinaal-aartsbisschop van Napels onlangs is gevoerd en welke dezen heeft genoopt om naar zijne dioecese, waaruit hij door Garibaldi verwijderd was, terug te keeren. Volgens dat verhaal is den kardinaal namens den stedehouder Farini beloofd, dat hij in de uitoefening zijner bediening alle vrijheid zou hebben, dat vooreerst en gedurende het stadhouderschap het bestaande concordaat nageleefd en alle godsdienstige aangelegenheden op denzelfden voet gelaten zouden worden, dat hij in geenerlei betrekking met de Sardinische regering zou behoeven te treden, enz.

— De Napelsche berigtgever van de Londensche *Morning Post*, die zeer gunstig voor de Italiaansche beweging gestemd is, geeft in een schrijven uit Napels van den 27sten November eene zeer ongunstige voorstelling van den staat der zaken aldaar. Volgens dat schrijven nam de politie er voorzorgmaatregelen om het leven van Koning Victor Emanuel tegen moordaanslagen te behoeden, was de stedehouder Farini zeer impopulair en diens ministerie, grootendeels uit teruggekeerde ballingen bestaande, niet genoegzaam met de plaatselijke gesteldheid bekend; verder was de staatskas in zeer berooiden staat, zoodat de verpligting om aan Garibaldi's vrijwilligers de hun toegezegde gratificatie te betalen, op oneerlijke wijze ontdoken moest worden.

— De *Morning Post* heeft een berigt van haren Parijschen correspondent van den 4den dezer ontvangen, volgens hetwelk het zeker is dat het Fransche gouvernement aan Koning Frans II te Gaëta verklaard heeft dat het verderen tegenweer van zijne zijde voor geheel nutteloos hield.

— In de Italiaansche dagbladen leest men eene nota van den minister van buitenlandsche zaken van Koning Frans, gedagteekend te Gaëta den 12den November en aan de groote mogendheden van Europa gerigt. Daarin wordt geklaagd, dat de mogendheden den Koning in den strijd tegen de revolutie alleen laten staan en voor hem niets dan raadgevingen en goede wenschen over hebben. Alleen Frankrijk wordt uitgezonderd, omdat de Franschen, trots afkeurende aanmerkingen van Engeland, de haven van Gaëta beschermen en de Napelsche troepen in den Kerkelijken Staat broederlijk bejegenen. Verder wordt betreurd, dat ook de conferentie te Warschau de gewenschte uitkomst niet heeft opgeleverd, daar de mogendheden hare particuliere veeten en belangen van minder gewigt stelden boven de groote beginselen, die de orde der maatschappij en de veiligheid der troonen verzekeren.

Ten slotte wordt te kennen gegeven, dat Koning Frans den strijd alleen niet lang meer zal kunnen volhouden, en dat hij bepaaldelijk wenscht te vernemen of hij nog bijstand te verwachten heeft.

NASCHRIFT.

PARIJS, 6 December. De heer Persigny heeft bij het aanvaarden zijner betrekking eene circulaire aan de prefecten gerigt, waarin hij de edele strekking doet uitkomen van de besluiten van 24 November, die de vreedzame uitoefening voorbereiden van de vrijheden, welker ontwikkeling de populaire troon der Napoleons moet beschermen. Aan de prefecten wordt aanbevolen niets te verzuimen wat strekken kan om de verzoening tusschen de onderscheiden partijen te volbrengen.

PARIJS, 6 December (Reuters agentschap). De onderhandelingen te Parijs over een handelstractaat tusschen Frankrijk en Belgie hebben een gewenschten voortgang. Wanneer deze afgeloopen zijn zal, de onderhandeling over een handelstractaat met het Tolverbond te Berlijn geopend worden.

LONDEN, 6 December (Reuters agentschap). Volgens berigten uit Konstantinopel van 28 November blijft de Fransche gezant aandringen op eene vermeerdering van de Fransche troepen in Syrie, maar blijft de Porte hare toestemming daartoe weigeren, terwijl de gezanten der overige mogendheden zich in de zaak onzijdig schijnen te houden. Fuad Pascha zal gedurende den winter in Syrie blijven. De tijdingen uit dat gewest loopen tot den 19den. Een Christen-Scheikh was tot gouverneur van den Libanon benoemd.

MADRID, 6 December. O'Donnell heeft in het congres verklaard, dat de Spaansche gezant te Gaëta getrouwelijk zijnen pligt vervuld heeft, door in de ure des gevaars bij den Koning van Napels te blijven.

PESTH, 4 December. Ook uit Szegedin, Nagykörös, Keczkemet, Arad, Czongrad zijn berigten ontvangen van demonstratien tegen keizerlijke ambtenaren. Te Waitzen is het ten gevolge van een straatrumoer tot eene botsing tusschen de gewapende magt en de burgerij gekomen, waarin aan weerszijden gekwetsten zijn gevallen.

KASSEL, 5 December. De commissie uit de Tweede Kamer, in wier handen het voorstel van den heer Ziegler (om van den Keurvorst bij een adres het herstel der constitutie van 1831 te vragen) gesteld was, heeft eenstemmig aan de kamer voorgeslagen te besluiten:

1°. dat de vergadering zich niet als wettige vertegenwoordiging des lands kon beschouwen, en zich dus ook niet met de behandeling van zaken, die tot de bevoegdheid van den landdag behooren, bezig kon houden;

2°. dat aan den Keurvorst een adres zal worden aangeboden, waarin de denkwijze en wenschen des lands onbewimpeld blootgelegd, en de Vorst verzocht zal worden, om het tot in 1850 bestaan hebbende grondwettige regt onverwijld te herstellen en zich omtrent de daarin welligt noodzakelijke wijzigingen te verstaan met eenen landdag, bijeen te roepen op grond der kieswet van 1849.

MARSEILLE, 6 December. Volgens berigten uit Konstantinopel van 28 November zal, in afwachting dat de grootvezier zich in persoon naar Bosnie en de Herzegowina kan begeven, eene regeringscommissie derwaarts gezonden worden. Aan de vreemde gezanten is kennis gegeven van het voornemen, om in de beregting van handelszaken eene hervorming in te voeren.

Te Krajowa is ter zake van de heffing van belastingen een bloedige opstand uitgebarsten. De troepen van den vorst Couza hebben er de bovenhand behouden.

PARIJS, 6 December. Het huis Rothschild heeft bekend gemaakt, dat het van heden af de op 1 December verschenen coupons der pauselijke leening zal betalen.

TURIJN, 6 December. Eergisteren is te Napels de nieuwe schouwburg geopend. De talrijk opgekomen toeschouwers hebben het volkslied ter eere van Garibaldi gezongen.

De reactionaire bewegingen in de Abruzzen zijn door de troepen onderdrukt.

MARSEILLE, 6 December. Volgens te Toulon ontvangen brieven van het Fransche eskader voor Gaëta zijn de Sardiniers den 2den begonnen die vesting met kracht te beschieten.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'SGRAVENHAGE, *den 6den December* 1860.

Ingevolge Zijner Majesteits besluit van den 5den dezer, n°. 69, wordt met den eersten Januarij 1861 het raderstoomschip *Amsterdam*, alsdan zullende liggen te Willemsoord, in dienst gesteld, met bestemming naar Oost-Indie, en het bevel over dat stoomschip opgedragen aan den kapitein-luitenant ter zee *J. P. G. Muller*.

Met voornoemden datum worden op gezegden bodem geplaatst:
de luitenant ter zee der 1ste klasse *H. E. Bunnik*, als 1ste officier;
de luitenant ter zee der 2de klasse *J. J. de Hart*;
idem *S. de Laat de Kanter*;
idem *J. M. A. van Mulken*;
de adelborst der 1ste klasse jhr. *W. M. de Gijselaar*;
de officier van gezondheid 1ste klasse *A. H. Neyssel*;
de officier van gezondheid 3de klasse *J. C. D. Steendijk*;
de officier van administratie 2de klasse *C. H. P. de Jonge*; en
de scheepsklerk *C. J. Lagaay*;
In de plaatsing der ontbrekende adelborsten der 1ste klasse zal later worden voorzien.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden zijn de beraadslagingen over hoofdstuk V der Staatsbegrooting voor 1861 voortgezet.

— Over de IXde afdeeling (*Armwezen*) in het algemeen sprak het eerst de heer Dommer van Poldersveldt. Hij behandelde in de eerste plaats het punt van domicilie van onderstand en deed de bezwaren uitkomen die zich meer en meer doen gevoelen met betrekking tot de bepalingen van de wet van 1854 omtrent dit onderwerp. Hij hoopte dat de Regering gelegenheid zou vinden om daaraan te gemoet te komen. Het tweede punt betrof het stelsel van subsidien, in verband met de artt. 59, 60 en 61 van de armenwet. Hij kon zich niet vereenigen met hetgeen aangaande de meerdere of mindere wenschelijkheid van de opheffing van het subsidie-stelsel door de Regering was bijgebragt. Moeijelijkheden waren door de opheffing daarvan in sommige plaatsen ontstaan, met name in de gemeenten Delft en Nijmegen, waaromtrent hij eenige bijzonderheden opgaf. Vooral schetste hij den staat van het armwezen in laatstgemelde stad, en zeide te gelooven dat de handelingen, waarop hij doelde, in den geest der wet waren. Men moest deze aangelegenheid regelen in verband met de behoeften en den toestand van zaken en naar de vermogens der onderscheidene afdeelingen met betrekking tot de kerkgenootschappen. Den druk der minderheid, die reeds bestond, mogt men niet vermeerderen. Hij hoopte dat zijne beschouwingen er toe zouden leiden, om de Regering dit punt in ernstige overweging te doen nemen.

De heer Meylink zeide in de gevoelens van den heer Dommer van Poldersveldt volkomen te deelen. Dit deed hij door de kennis die hij had van onderscheidene feiten. Hij zou de misbruiken dienaangaande kunnen opnoemen, maar meende te kunnen volstaan met te verwijzen naar de vroeger door hem ingeleverde nota. Thans bepaalde hij zich met kortelijk aan te geven tot welke moeijelijkheden de armenwet, vooral met betrekking tot de quaestie van het domicilie van onderstand, moest aanleiding geven. De tegenstreving en tegenwerking, op dit punt ontmoet, deed hij in eenige bijzonderheden uitkomen, en meende dat men van andere zijden niet billijkerwijze ondersteuning en medewerking kon vorderen, waar dit ten nadeele van liefdadige inrigtingen strekken moest. Hij eindigde met het doen van de vraag, of de quaestie van verandering van het domicilie van onderstand tot rijpheid was gekomen: kon die wijziging geschieden, welke bezwaar zou opgeheven zijn.

De heer de Bieberstein gewaagde van het bij de Kamer ingekomen adres van Gedeputeerde Staten van Limburg omtrent de zaak van het domicilie van onderstand. Ook hij schetste den voortgang van het pauperisme, en hoopte dat de Minister van Binnenlandsche Zaken er toe mogt besluiten in dit onderwerp te voorzien.

De heer de Lom de Berg handelde ook over het stelsel van het domicilie van onderstand, hetwelk, meende hij, tot een omslagtig beheer en tot onzedelijke praktijken aanleiding gaf. Onbillijk achtte hij het de geboorteplaats als domicilie van onderstand aan te wijzen. Vooral drukte dat stelsel in het gewest zijner woonplaats. Ook hij beval dit onderwerp aan de overweging der Regering aan.

De heer Cool geloofde, dat, welk stelsel men ook omtrent het domicilie van onderstand aannam, steeds bezwaren zouden blijven bestaan. Het bestaande stelsel kon op sommige plaatsen ongunstig werken, maar op andere plaatsen was het tegendeel niet te ontkennen. Ook het subsidiestelsel werkte gunstig in vele gemeenten; hij haalde hierbij als

voorbeeld aan, wat in de hoofdstad gebeurde. Met betrekking tot de verpleging van behoeftige ontslagen krankzinnigen deed hij eenige verkeerdheden uitkomen, die noodzakelijk verandering behoefden.

De heer Mackay ondersteunde niet den aandrang tot verandering van het domicilie van onderstand. De daartegen geopperde bezwaren betroffen meer het restitutiestelsel. De ondervinding der wet van 1818 had het verkeerde van het vroeger begrip doen uitkomen, zoodat men niet te spoedig tot eene verandering moest overgaan. Een punt was bij het tegenwoordige stelsel uitgemaakt, dat men nu eene vaste gemeente had waar een behoeftige te huis behoorde. Het restitutiestelsel leidde tot groote moeijelijkheden; voor vele gemeenten werden daardoor de lasten grootelijks verzwaard. Indien het mogelijk ware, moest dat stelsel toegepast worden op eene wijze dat daaromtrent minder klagten inkwamen. Eindelijk deed hij uitkomen, dat de bedenkingen tegen de uitbedeelingen van diakoniën niet juist waren, en uitte den wensch dat overal in dit opzigt met gelijke mate gehandeld wierd.

De heer van Nispen van Sevenaer schetste mede de aan het stelsel van het domicilie van onderstand verbonden bezwaren. Hierop had hij reeds vroeger gewezen, en toonde aan welke voordeelen het beginsel van de verblijfplaats hieromtrent aanbood. De uit het tegenovergestelde voortvloeijende nadeelen waren reeds vele en zouden nog toenemen. De toepassing van het beginsel moest voortdurend leiden tot eene slechte werking der wet. Met betrekking tot het restitutiestelsel deed hij opmerken dat dit met dat van het domicilie van onderstand in een naauw verband stond. Vroeger had hij er reeds op gewezen dat de toestand der maatschappij het subsidieren noodig maakte. In het algemeen belang werd vereischt daarmede niet op te houden. Hij geloofde dat men te veel had toegegeven om dat stelsel op te heffen of in te krimpen, waardoor moeijelijkheden waren ontstaan, die hadden kunnen worden voorgekomen.

De heer Poortman ontkende niet dat het stelsel van het domicilie van onderstand zijne bezwaren had; maar het vroegere had dit ook; beide bezwaren vergelijkende geloofde hij dat de laatste grooter waren. De handelingen der kerkelijke besturen werden door het tegenwoordige stelsel niet bemoeijelijkt. De moeijelijkheden voor de gemeente-finantien, hieruit voortvloeijende, moesten juist gezocht worden in de handelingen van sommige kerkelijke besturen, die het beginsel van liefdadigheid aldus toepasten, dat het stelsel van het domicilie van onderstand te bezwarend voor sommige gemeenten werd.

De Minister van Binnenlandsche Zaken sprak over de armenwet en over hare toepassing. Het hoofdbeginsel der wet was, liefdadigheid in den ruimsten zin te behartigen. Dat denkbeeld eischte vooral Christenpligt. Nederland was daaraan niet vreemd. Dit beginsel moest men niet verlaten. De arme had geen regt tot eischen, de rijke was niet verpligt te geven dan voor zooveel Christenpligt dit vorderde. Als die liefdadigheid zuiver kon toegepast worden, dan behoefde er geene armenwet te zijn. Maar regeling van het armwezen bij de wet werd vereischt, en zou steeds moeijelijkheid opleveren. Men moet regelen wat eigenlijk niet behoorde geregeld te worden. Elk stelsel had zijne bezwaren; de werking der wet van 1818 kende men, alsmede de daaruit voortgesproten nadeelen; van dat stelsel was men teruggekomen; ook aan het tegenwoordige kleefden bezwaren, even zeer als aan het vroegere. Waar de liefdadigheid ontbrak, zou het eigenbelang in de plaats treden. De Regering was verpligt toe te zien welke de bezwaren waren, maar zij moest niet te spoedig aan de zucht tot verandering toegeven. De armenwet was een noodzakelijk kwaad, zoo lang de maatschappij was gelijk zij is, moest dat bestaan. Gaarne beloofde hij te blijven overwegen wat in het belang dezer zaak moest gedaan worden, maar men moest omzigtig handelen. Aan het tegenwoordige stelsel was hoofdzakelijk verbonden het subsidiestelsel. Dit gaf gelegenheid tot vele misbruiken, die met kracht moesten bestreden worden. Het stelsel kon echter niet afgebroken worden in de oeconomie der wet, het subsidieren was niet uitgesloten, maar het moest eene uitzondering blijven. Niet overhaast moest het bestaande afgebroken worden.

Met betrekking tot de uitvoering der wet trad hij in eenige beschouwingen over de door sommige sprekers aangehaalde bijzonderheden. Hij geloofde dat deze eene verkeerde uitlegging aan sommige artikelen der armenwet gaven. Men had zich beklaagd dat hoogere autoriteiten niet in de besluiten van gemeentebesturen ten deze waren tusschen beide gekomen. De wet hield het aanbod in van subsidien, maar zij gaf de redenen tot uitzondering aan. De gemeentebesturen lagen als onder eenen dwang om het subsidiestelsel te beperken. Hoogere autoriteiten konden niet tot uitbreiding dringen; zij waakten voor het tegendeel. Die voorstelling der zaak was, meende hij, de ware. Liefdadigheid zou gedood worden als het subsidiestelsel te veel werd toegepast. Als de hoogere autoriteiten waakten, dan kon ook de Koning daarin niet tusschen beide komen. Al werd eenig besluit te niet gedaan, dan was daarom nog geen subsidie verleend. Ten opzigte van Nijmegen deelde hij eenige ophelderingen mede ter toelichting van hetgeen dienaangaande door den heer Dommer van Poldersveldt was te kennen gegeven. Den heer Cool gaf hij te kennen dat het door hem behandelde onderwerp hem zeer belangrijk voorkwam. In het lot van behoeftige krankzinnigen moest voorzien worden. Reeds had hij daaromtrent bij de betrokken autoriteiten zijne denkbeelden doen kennen.

De heer Dommer van Poldersveldt beantwoordde den Minister omtrent de door dezen gegeven uitlegging der armenwet. Hij kon zich niet met die uitlegging vereenigen, en hoopte dat, als deze de ware was, alsdan in een gebrek der wet zou worden voorzien.

De heer van Nispen van Sevenaer gaf als zijn gevoelen te kennen dat juist het bestreden beginsel in de wet de liefdadigheid tegenwerkte ten opzigte van elders geboren armen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken bleef bij zijne gegeven uitlegging, en gaf nog te kennen dat als de gemeenten den last ontvingen om te subsidieren de Staatsarmenzorg in het leven zou geroepen worden.

De heer Poortman beantwoordde nog den heer van Nispen van Sevenaer, waarna de algemeene beraadslaging gesloten en de artt. 143 tot 149 goedgekeurd werden.

Over de Xde afdeeling (*Nederlandsche Staats-courant en Staatsblad*) sprak de heer Thorbecke. Hij gewaagde van de daarin voorkomende overzigten van het verhandelde in de Kamers. Hoe wenschelijk, en hoe naauwkeurig, in zoo ver de spoed waarmede zij moesten worden opgemaakt dit toeliet, die overzigten, onverpligt geleverd, ook wezen mogten, zoo was echter daaraan één gevaar verbonden. De *Staats-courant* toch was een officieel blad, en daarom zouden aan die overzigten een officieel karakter kunnen gegeven worden. Hij wees op die omstandigheid ten einde te doen uitkomen dat het *Bijblad* eigenlijk de officiele verslagen van het voorgevallene bevatte. In de tweede plaats merkte hij op dat de redactie der *Staats-courant* doorgaans geene kritiek leverde. Daarom had hem eenigzins verwonderd de inhoud van een artikel onlangs geleverd over de nota van 27 October jl. van den Engelschen minister van buitenlandsche zaken met betrekking tot de aangelegenheden in Napels en den Kerkelijken Staat.

De Minister van Binnenlandsche Zaken begon met te ontkennen dat de *Staats-courant* een officieel blad was in dien zin waarin dat woord wordt gebezigd; officieel was alleen dat gedeelte dat aankondigingen bevatte. De Regering kan dan ook niet aansprakelijk zijn voor den geheelen inhoud der overzigten in die courant voorkomende, nopens het verhandelde in de Kamers. Zoo ook had het verder in die courant voorkomende geen officieel karakter, en behoorde men in de voorstelling van het aangehaalde artikel geene kritiek van de zijde der Regering te zien.

Daarop werden de artikelen van de Xde afdeeling 150 tot 153 zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Over art. 154 » Tegemoetkomingen aan de visscherijen, kosten van het toezigt daarop enz." voerde de heer Westerhoff het woord.

De heer Idzerda stelde een amendement voor om de bij dat artikel uitgetrokken som met f 2000 te verminderen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken bestreed het voorgestelde amendement, hetwelk met 44 tegen 27 stemmen verworpen en waarna het artikel onveranderd goedgekeurd werd.

De artt. 155 tot 165 werden zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming achtereenvolgens goedgekeurd.

Over de XIIde afdeeling (telegraphie) voerde de heer van Eck het woord. Hij vroeg of het niet mogelijk was dat de bepaalde dagdiensten aldus geregeld werden, dat ook des Zondags gedurende een deel van den dag, in de behoeften werd voorzien.

De Minister van Binnenlandsche Zaken antwoordde dat de diensttijd nog al bezwarend was; des Zondags eenige meerdere rust te gunnen was niet meer dan billijk, te meer daar hieruit geene groote nadeelen zouden voortvloeijen.

Nadat de heeren Wybenga, Olivier, Idzerda, van der Linden, Betz en van Eck nog nader het woord gevoerd hadden, en de Minister van Binnenlandsche Zaken hun geantwoord had, werden de artt. 166 tot 169 zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd, gelijk ook de artt. 171 tot 177 der XIIIde afdeeling (*Pensioenen enz.*), en art. 178 der XIVde afdeeling (*Onvoorziene behoeften*). Nadat de artikelen der wet en de beweegredenen waren goedgekeurd, werd het wets-ontwerp in stemming gebragt en met 59 tegen 12 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: Heemskerk Bz., Betz, van Hoëvell, Hoynck van Papendrecht, Duymaer van Twist, Olivier, Thorbecke, ter Bruggen Hugenholtz, Poortman, van Zuylen van Nyevelt, Dullert en van der Linden.

Daarna werden de algemeene beraadslagingen over het IVde hoofdstuk der Staatsbegrooting (*Departement van Justitie*) geopend.

De heer Wintgens vestigde de aandacht op den tusschentoestand met betrekking tot het regtswezen, welke zoude ontstaan na de aanneming van het wets-ontwerp op de nieuwe regterlijke inrigting in de Eerste Kamer, waaruit bedenkelijke moeijelijkheden zouden ontstaan. Hij opperde het denkbeeld om als overgangs-maatregel te bepalen, dat bij voorkomende vacaturen in geregtshoven en regtbanken zal kunnen worden voorzien hetzij door aanwijzing van andere in loco aanwezige ambtenaren hetzij door advocaten of procureurs.

De Minister van Justitie zeide geen bepaald oordeel over het laatstmedegedeelde voorstel te kunnen uitbrengen. Hij zou echter gaarne overwegen in hoe ver dit voor uitvoering vatbaar was. Nopens de bezwaren aan den bedoelden tusschen-toestand verbonden, moest hij opmerken dat zoodanige toestand zich ook met elk ander aangenomen stelsel zou voordoen. Deze moest echter niet te lang duren.

De algemeene beraadslagingen werden daarna gesloten en besloten die over de artikelen op morgen aan te vangen.

VERBETERING. — In het berigt van het verhandelde in de zitting van den 5den December, voorkomende in ons nommer van 6 December, wordt vermeld dat de heer Begram wees op een adres van den gemeenteraad van *Gorssel*, dit moet zijn een adres van den gemeenteraad van *Rossum*.

WATERHOOGTEN IN DE HOOFD-RIVIEREN.

December.	Rivieren.	Waarnemings-punten.	Rivierhoogte: boven of beneden Amst. peil.	Rivierhoogte: boven of beneden de nul der oude schaal.	Tijdstip.	In 24 uren: gewassen.	In 24 uren: gevallen.
6	BOVEN-RHIJN. . . .	*Keulen*,	+ 38.78	+ 2.93	8 ure	„	0,05
5	WAAL.	*Nijmegen*,	+ 9.15	+ 3.93	8 „	„	0.09
5	NEDER-RHIJN. . . .	*Arnhem*,	+ 9.15	+ 2.24	8 „	„	0.10
5	GELDERSCHE IJSSEL.	*Westervoort*,	+ 9.69	+ 2.32	8 „	„	0.09
4		*Maastricht*, (brug)	+ 43.10	+ 0.99	8 „	„	0.05
4	BOVEN-MAAS	*Maastricht*, (hoofdsluis)	+ 42.71	„	8 „	„	0.04
5		*Grave*,	+ 6.82	+ 1.97	8 „	„	0.13
5	NIEUWE MAAS . . .	*Brielle* H. W.	+ 0.85	„	7 u 30 m.	0.36	„
		L. W.	— 0.59	„	3 u 45 m.	0.22	„

ADVERTENTIEN

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

*** De Minister van Binnenlandsche Zaken zal op Zaturdag aanstaande, den 8sten dezer, geene Audientie geven.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*** De Audientie van den Minister van Oorlog zal op Dingsdag den 11den December aanstaande geen plaats hebben.

's Gravenhage, den 6den December 1860.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Hertogdom *Limburg*.

AANBESTEDING.

Op Maandag, den 17den December 1860, des voormiddags ten 10 ure zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in het Hertogdom Limburg, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het zevende district, aan het gebouw van het Provinciaal Bestuur te Maastricht worden Aanbesteed:

het onderhoud der werken van de Zuid-Willemsvaart, voor het gedeelte dat het Hertogdom Limburg doorloopt, te rekenen van den 1sten Januarij 1861 tot den 31sten December 1865, en zulks in twee perceelen.

Deze Aanbesteding geschiedt bij enkele inschrijving.

Het Bestek ligt ter lezing aan het gebouw van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van het Hertogdom Limburg te Maastricht, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemeld Hertogdom ter lezing gelegd worden.

Drie dagen vóór de Besteding wordt de noodige aanwijzing gedaan, en zijn voorts nadere inlichtingen te bekomen bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat en den Ingenieur van Opstall te Maastricht, alsmede bij den Adspirant-ingenieur van Beusekom te Roermond.

's Gravenhage, den 1sten November 1860.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

Hertogdom *Limburg*.

AANBESTEDING.

Op Maandag, den 17den December 1860, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in het Hertogdom Limburg of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het zevende district, aan het gebouw van het Provinciaal Bestuur, te Maastricht, worden Aanbesteed:

het onderhoud van de Rijks groote wegen in het Hertogdom Limburg, voor den tijd van vijf jaren, ingaande den 1sten Januarij 1861 en eindigende den 31sten December 1865, en zulks in zes afzonderlijke perceelen.

Deze Aanbesteding geschiedt bij enkele inschrijving.

Het Bestek ligt ter lezing aan het gebouw van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van het Hertogdom Limburg te Maastricht, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemeld Hertogdom ter lezing gelegd worden.

Drie dagen vóór de besteding worden de noodige plaatselijke aanwijzingen gedaan, en zijn voorts nadere inlichtingen te bekomen bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat en den Ingenieur van Opstall te Maastricht, alsmede bij den Adspirant-ingenieur van Beusekom te Roermond.

's Gravenhage, 2 November 1860.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

MINISTERIE VAN MARINE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis belanghebbenden, dat de *ijzeren klokbakenboei*, gelegen hebbende op het *Noord Pampus*, is verwisseld door een *zwarte bakenton* van de 5de soort.

's Gravenhage, den 16den November 1860.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSIJ.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat bij het *Houten baken* in het *Maassche zeegat*, op den *7den November jl.* een tweede licht is ontstoken en wel in de woning van den lichtwachter *Langendoen*, hetwelk van zonsondergang tot zonsopgang zal branden, en dient om met het reeds vroeger daargestelde licht bij het Houten baken, dat in een *rood schijnend licht* is veranderd, bij nacht de aldaar bestaande bank rond te varen.

Van uit zee komende stuurt men langs den wal tot dat het *witte licht* van achter de duinen te voorschijn komt, dan brengt men het *witte licht* gaandeweg tot eene schokkerslengte bewesten het *roode licht*, en dan stuurt men met O. t. N. en O. N. O. vrij van den dam van het Houten baken; zoo blijft men doorloopen tot dat het *witte licht* even ten westen van het *roode licht* komt. Alsdan houdt men die beide lichten zoo ver uiteen, tot de beide geleidelichten van *Brielle* eene handspaakslengte uit elkander zijn en men den top der bank bereikt heeft.

Opwerkende schepen moeten, wanneer het *witte licht* achter de reddingskeet komt, overslag gaan, en den Noordwal over de bank niet nader komen.

's Gravenhage, den 12den November 1860.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSIJ.

(NB. *Deze nadere aankondiging bevat eene wijziging van die in vorige nommers dezer Courant opgenomen.*)

REGISTRATIE EN LOTERIJEN.

Bij de *Vierde* trekking der *Vierde* Klasse van de 243ste *Staats-Loterij*, op Donderdag den 6den December 1860, zijn *geene* prijzen van duizend gulden of daarboven uitgetrokken.

De Directeur der Staats-Loterij,
J. H. FRIESWIJK.

*** Den 14den December 1860, des voormiddags ten 10 ure, zullen te Nijmegen, in den Gouden Leeuw, ten overstaan van den Notaris *van Heiden*, onder voorbehoud van nadere goedkeuring, voor den tijd van 3 jaren, ingaande 1 Mei 1861, worden Verpacht:

de Rijkstollen op den grooten weg tusschen Arnhem en Nijmegen, n°. 13 te Elden, en n°. 14 te Elst; alsmede die tusschen Nijmegen en de rivier de Maas, n°. 1 te St. Anna, n°. 2 te Malden, en n°. 2 onder Wychen.

Voorwaarden liggen ter inzage aan de Registratie-kantoren te Nijmegen en Elst, in het Zwijnshoofd te Arnhem en verder als bij de Biljetten is vermeld.

De Ontvanger der Registratie en Domeinen,
MASMAN.

PLAATSELIJKE BESTUREN.

OPENBARE VERPACHTING.

Op Woensdag, den 12den December 1860, des morgens ten negen ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Burgemeester van Goedereede, in den Gouden Leeuw aldaar, en in bijzijn van den Ingenieur van den Waterstaat in het 3de Arrondissement, voor den tijd van zes jaren, aanvangende met den dag der goedkeuring, bij inschrijving, opbod en afslag worden verpacht:

het gebruik van de Zeedijken voor Preekhil, het Oudeland en den kleinen Zuiderpolder, benevens van het Spui, met den dijk en de gronden langs het Spui en van de gronden behoorende tot de voormalige Spuikolk van de haven van Goedereede, benevens het aangrenzende Kralingdijkje, met inbegrip van de tot de dijken behoorende bermen, schenkel- en inlaagdijken, noodkade, dijkputten enz. Alles gelegen op Goedereede en voor zoover de dijken en gronden bij het kadaster zijn, geboekt ten name der provincie Zuidholland; en zulks in zes perceelen zoo als die zijn beschreven, in de voorwaarden der verpachting, welke ter lezing liggen op de Secretarie te Goedereede en op die der gemeente Ouddorp.

Goedereede, den 1sten December 1860.

De Burgemeester voornoemd,
J. POPPE VAN MEERVOORT.

AANBESTEDING.

Dijkgraaf en Hoogheemraden van Delfland zijn van meening aan te besteden de levering van:

1600 lasten Doornikschen Steen,
600 " Duitschen Steen, genaamd Tafelbazalt; en
2200 kubiek el brikken of grove puin, alles ten dienste der Rijsen Steenenhoofden of dammen op het Strand van Delfland.

De Bestekken zullen van af heden ter lezing liggen en verkrijgbaar zijn ter Secretarie van Delfland, te Delft, van des morgens 9 ure tot des namiddags ten 2 ure, terwijl inlichtingen te bekomen zijn bij den Fabriek-landmeter van Delfland, J. P. van den Berg Jz., te Delft.

De inschrijvingsbiljetten moeten, op zegel geschreven en verzegeld, houdende ten opschrift waarvoor wordt ingeschreven, vóór of uiterlijk op Woensdag den 19den December 1860, des avonds vóór zeven ure, franco bezorgd worden ter Secretarie van Delfland, in eene aldaar geplaatste bus; zullende de opening daarvan plaats hebben op Donderdag den 20sten December 1860, des morgens ten tien ure, in het Gemeenlandshuis van Delfland, te Delft, in bijzijn der aldaar tegenwoordig zijnde inschrijvers.

Delft, den 4den December 1860.

Dijkgraaf en Hoogheemraden voornoemd,
De Secretaris-Rentmeester, LANDMETER.
Dijkgraaf, VAN DER GOES VAN NATERS.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Bij Vonnis der Arrondissements-regtbank te Rotterdam, van den 30sten November 1860, is *Andries Rasman*, die verpleegd wordt in het geneeskundig gestigt voor krankzinnigen aldaar, ter requisitie van het Openbaar Ministerie, ter zake van krankzinnigheid gesteld onder Curatele.

De Officier van Justitie bij gemelde Regtbank,
[Kosteloos.] D. FOCKEMA, *Subst.*

*** Ingevolge Art. 1082, Burgerlijk Wetboek, worden de bekende en onbekende Schuldeischers der onbeheerde Nalatenschap van Vrouwe *L. W. van Dokkum*, Weduwe van den Heer *A. F. van Spreeuwenburg*, gewoond hebbende en overleden te Zwammerdam, Opgeroepen om op Dingsdag den 18den December 1860, des voormiddags ten 11 ure, te verschijnen ten Raadhuize van Zwammerdam, alwaar aan hen door den Curator der voorzegde Nalatenschap Rekening en Verantwoording zal worden gedaan en aan de bevoorregte Schuldeischers uitbetaald, ingeval er geen verzet plaats heeft, zooverre het bedrag der Nalatenschap toereikende is; zullende de Rekening van den 8sten tot den 15den December aanstaande, van 's voormiddags 10 tot 's namiddags ten 1 ure, ten Raadhuize voormeld ter inzage liggen.

TELEGRAPHISCHE BEURSBERIGTEN.

DONDERDAG 6 DECEMBER 1860.

Amsterdam.

	pCt.			
NEDERL. Werkelijke Schuld.	$2^{1}/_{2}$	$62^{3}/_{4}$	$62^{13}/_{16}$	—
Dito dito	3	$75^{3}/_{8}$	—	—
Dito dito	4	$98^{1}/_{16}$	$98^{1}/_{8}$	—
Handel-maatschappij . . .		—	—	—
SPANJE	$1^{3}/_{4}$	$40^{1}/_{2}$	$40^{5}/_{8}$	$40^{1}/_{2}$
Binnenlandsche	3	$47^{15}/_{16}$	$48^{1}/_{16}$	$47^{15}/_{16}$
PORTUGAL, oude.	3	$45^{1}/_{2}$	$45^{11}/_{16}$	$45^{1}/_{2}$
RUSLAND, oude	5	$102^{9}/_{16}$	—	—
Nieuwe	5	—	—	—
Hope.	4	$75^{7}/_{8}$	—	—
Stieglitz.	4	$75^{7}/_{8}$	—	—
Dito, 5de serie	5	—	—	—
Dito, 6de serie	5	96	—	—
Leening 1860	$4^{1}/_{2}$	$89^{11}/_{16}$	—	—
OOSTENRIJK, Metalliek . .	5	$48^{1}/_{2}$	$48^{11}/_{16}$	$48^{5}/_{8}$
Dito	$2^{1}/_{2}$	$28^{11}/_{16}$	—	—
Zilveren.	5	$65^{1}/_{8}$	—	—
Nationalen	5	$50^{1}/_{8}$	$50^{5}/_{8}$	—

LONDEN, Consols. . .	$94^{1}/_{8}$ op Jan.	ANTWERPEN, Metalliek. .	$58^{5}/_{8}$
Spanje	—	Spanje	—
PARIJS, Fr. rente . . .	70.40	WEENEN, Metalliek. . .	64.60
Spanje	46	Wissel Londen. . . .	140.75

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.